

SMILTENES NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reģ. Nr.90009067337, Dārza iela 3, Smiltene, Smiltenes novads, LV-4729
tālr. 64774844, e-pasts pasts@smiltenesnovads.lv

LĒMUMS

Smiltenē

2024.gada 22. augustā

Nr. 513
(protokols Nr. 10, 33.§.)

Par zaudējumu atlīdzināšanu

Smiltenes novada pašvaldības dome izskata Būvniecības valsts kontroles biroja būvinspektora A. S. 2024. gada 24. aprīļa iesniegumu par to, ka A. S. 2024. gada 24. aprīlī plkst. 10.00 Kalna ielā 4, Raunā, Raunas pagastā, Smiltenes novadā, pildot dienesta pienākumus – veicot bērnu dārza ēkas ekspluatācijas pārbaudi – ir cietusi incidentā, pagrabstāva telpās krītot no vairāk kā 1 m augstuma, tādējādi neatgriezeniski bojājot vējjaku 100 EUR vērtībā, kuras vērtību A. S. (turpmāk – Iesniedzēja) lūdz pašvaldībai atlīdzināt. Iesniegumā uzsvērts, ka pašvaldības pārstāvji, kas piedalījās pārbaudē, par pagrabstāvā esošo bīstamību neinformēja un nebrīdināja.

Lietas ietvaros tika saņemti paskaidrojumi no Raunas pirmsskolas direktores A. R. D., direktores vietnieces tajā laikā – A. M., skolas darbinieka Z. V. un Raunas pagasta pārvaldes vadītājas Lindas Zūdiņas.

Ņemot vērā, ka darbinieku paskaidrojumi saturēja pretrunīgu informāciju ar iesniedzējas iesniegumu attiecībā uz brīdinājuma esamību vai neesamību, pašvaldība 2024. gada 24. maijā lūdza Iesniedzēju iesniegt papildus pierādījumus darbinieku vainojamai rīcībai, kā arī vējjakas izmaksas pamatojošus dokumentus.

2024. gada 30. maijā pašvaldībā tika saņemta atbilde, kurā Iesniedzēja izklāstīja papildus argumentus, norādot uz notikušo konkrētās ekspluatācijas pārbaudes minūtēs, tādējādi apstrīdot pašvaldības darbinieku paskaidrojumus rakstīto. Atbildei pievienots arī prasītais vējjakas izmaksas pamatojošais dokuments – izdruka no internetbankas par pirkumu 2024. gada 7. janvārī 98.68 EUR apmērā.

Pēc iepazīšanās ar Iesniedzējas atbildi pašvaldība 2024. gada 6. jūnijā lūdza Iesniedzējai iesniegt vēl papildinformāciju:

- videoieraksta, uz kuru kā pierādījumu Iesniedzēja vairākkārt atsaucās iesniegtajos papildinājumos, kopiju;
- informāciju par vējjakas faktisko vērtību uz 2024. gada 24. aprīli, ņemot vērā nolietojumu kopš iegādes brīža 2024. gada 7. janvārī.

Savā 2024. gada 7.jūnija atbildē Iesniedzēja norādīja, ka videoieraksts iegūstams no Būvniecības valsts kontroles biroja, kā arī, ka vējjakas faktiskā vērtība negadījuma dienā, atrēķinot nolietojumu sastāda 85,78 EUR.

Paralēli gan Iesniedzēja, gan pašvaldība veda saraksti ar Būvniecības valsts kontroles biroju par tiesībām iepazīties ar pārbaudes videoierakstu, kā rezultātā 2024. gada 11. jūlijā piekļuve videoierakstam Iesniedzējas iesnieguma izskatīšanai nepieciešamajā apjomā tika saņemta.

Pēc iepazīšanās ar videoierakstu tika konstatēts, ka Iesniedzēja, atrodoties bērnu dārza ēkas pagrabstāvā un virzoties pa tā telpām, no klātesošajiem brīdinājumu par bīstamību nesaņem, kas pierāda Iesniedzējas apgalvojumu, ka pašvaldības darbinieki par grīdu līmeņa izmaiņām pagrabstāva telpās viņu nav brīdinājuši.

No minētā lietas faktisko apstākļu izklāsta secināms, ka pašvaldības darbinieki pieļāvuši vieglu neuzmanību un zaudējumi Iesniedzējai radušies viens otram sekojošu cēloņu ietekmē, proti, atzīstams, ka atbilstoši Civillikuma 1646. pantam pašvaldības darbinieku rīcībā saskatāms tāds rūpības un čaklības trūkums, kāds jāievēro krietnam un rūpīgam saimniekam. Civillikuma 1084.panta pirmā daļa noteic, ka *“Katram būves īpašniekam, lai aizsargātu sabiedrisko drošību, jātur sava būve tādā stāvoklī, ka no tās nevar rasties kaitējums ne kaimiņiem, ne garāmgājējiem, ne arī tās lietotājiem.”* Minētais pienākums būves īpašniekam ir attiecībā pret jebkuru personu, kurai vai kuras mantai būves nepienācīgas uzturēšanas rezultātā var tikt nodarīts kaitējums. Būves īpašnieka rūpības pienākums izpaužas ne tikai kā reakcija uz kādām redzamām pazīmēm, kas varētu liecināt par apdraudējumu, bet arī kā tādu pasākumu veikšana, lai laikus noteiktu iespējamus apdraudējumus.¹

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 97.pantam, nosakot mantiskā zaudējuma un nemantiskā kaitējuma priekšnosacījumus un atlīdzinājuma apmēru, piemēro civiltiesību principus, ja likumā nav noteikts citādi.

Civillikuma 1779.pants noteic, ka *“Katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.”*, savukārt atbilstoši Civillikuma 1773. pantam, zaudējums ir netiešs, kad tas cēlies, sagadoties sevišķiem apstākļiem vai attiecībām. Atbilstoši Civillikuma 1775.pantā nostiprinātajam vispārējam principam katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina, proti, gan tiešs, gan arī netiešs. Ar terminu „netieši zaudējumi” tiek apzīmēti zaudējumi, kas no cēlonības viedokļa ir radušies vairāku vienlaicīgi darbojušos vai viens otram sekojošu cēloņu ietekmē. Starp tiem var būt cēloņi, kas nav saistīti ar atbildētāja prettiesisku rīcību.

Ievērojot iepriekš norādīto, secināms, ka pašvaldībai ir pienākums atlīdzināt Iesniedzējai zaudējumus 85,78 EUR apmērā.

Vienlaikus konstatējams, ka pašvaldības darbinieki nav tīši rīkojušies prettiesiski vai savā rīcībā pieļāvušu rupju neuzmanību, bet zaudējumi Iesniedzējai radušies darbinieku pieļautas vieglas neuzmanības rezultātā, līdz ar to nav tiesiska pamata zaudējumu piedziņai no pašvaldības darbiniekiem.

Nemot vērā iepriekš norādīto, Smiltenes novada pašvaldības domes Finanšu un attīstības jautājumu pastāvīgās komitejas 2024.gada 15. augusta atzinumu (sēdes protokols Nr. 9) un pamatojoties uz Civillikuma 1084.panta pirmo daļu, 1779. pantu, Darba likuma 86. pantu, atklāti balsojot ar 14 balsīm "Par" (Ainārs Mežulis, Andris Abrāmovs, Astrīda Harju, Dainis Aļeksējevs, Edgars Avotiņš, Elgars Felcis, Iluta Apine, Inga Ērgle, Jānis Āboliņš, Māris Zālītis, Mārtiņš Vīgants, Otārs Putrālis, Raivis Vizulis, Toms Markss), "Pret" – nav, "Atturas" – nav,

Smiltenes novada pašvaldības dome

NOLEMJ:

1. Atlīdzināt A. S., radušos zaudējumus EUR 85,78 (astoņdesmit pieci euro 78 centi) apmērā, pārskaitot naudas līdzekļus uz A. S. personīgo bankas kontu.
2. Uzdot Raunas pamatskolas direktorei samazināt Raunas pamatskolas pirmsskolas izglītības iestādes 2024. gada budžeta izdevumu pozīcijas Lēmuma 1. punktā minētās zaudējumu kompensācijas apmērā.
3. Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas dienu.

Domes priekšsēdētāja p.i.

Astrīda Harju

¹ Latvijas Republikas Senāta Civillietu departamenta 2022.gada 4.oktobra spriedums (Lieta Nr. C33642915, SKC-8/2022 ECLI:LV:AT:2022:1004.C33642915.14.S)